

Pohorelský hlásnik 2021/10

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII.; OKTÓBER 2021; - ZADARMO -

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ SEDEMBOLESTREJ PANNY MÁRIE

konala sa v nedeľu 19. septembra vo vonkajších priestoroch z dôvodu prísnych protipandemických opatrení vo veľmi obmedzenom režime.

(foto: D.Zraková)

Čas spomienok, či sviatok odpadu?

Začiatok novembra je u nás spájaný so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Svoju úctu a to, že nám chýbajú, sme si zvykli prejavovať vyzdobením miest ich posledného odpočinku. Obchody sú celé týždne pred sviatkami prepĺnené umelými kyticami a kahancami. Zamysleli sme sa niekedy, či naozaj potrebujú naši blízki až takúto umelú „parádu“?

Odvrátená stránka honosnej výzdoby

Vysvietené cintoríny s bohatou výzdobou majú však aj svoju odvrátenú stránku. Prepĺnené kontajnery doslúženej výzdoby. Málokto sa zamyslí, aká je budúcnosť všetkých sviečok, kahancov a umelých vencov. V tom lepšom prípade skončia nekonečné tony nepotrebné dekorácie v triedenom zbere. Zo sklenených kahancov môžu byť o rok opäť ďalšie kahance, keď z nich odstránime zvyšky vosku. Ale väčšina tejto „parády“ sa nahromadí v zmesovom komunálnom odpade. A ten sa, bohužiaľ, bude na skládkach rozkladať ešte veľa rokov.

Nestačí len triediť, treba minimalizovať

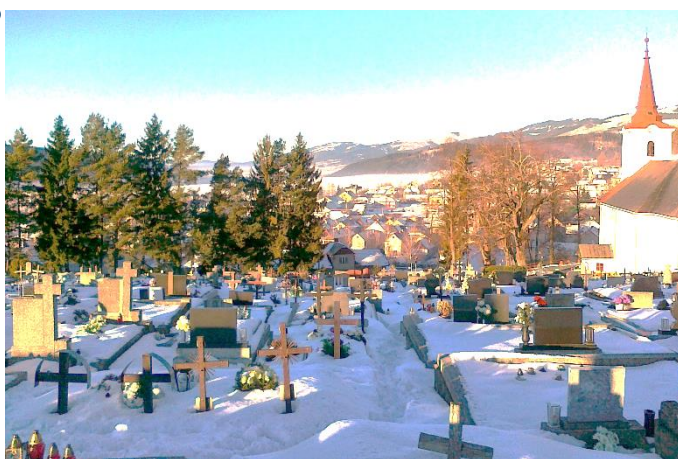
Pre tých, ktorým životné prostredie nie je ľahostajné a chcú byť k nemu ohľaduplní, je tu jednoduchý návod, ako naložiť so spomínanou výzdobou. Do kontajnera na biologický odpad alebo kompostára patria zelené časti prírodných vencov a kytic, živé kvety, lístie, menšie konáre.

Do kontajnera na sklo môžete vytriediť fľaše, poháre, sklenené svietniky a kahance bez umelých a kovových vrchnákov. Tie, tiež očistené od vosku, môžete vyhodiť do triedeného zberu plastov a kovov - v Pohoreli sa tieto zbierajú spolu s plastami do žltých zberných nádob a vrieť (následne ich ešte triedi na linke firma Brantner).

Umelé kvety sú však väčšinou zložené z viacerých materiálov, a preto do triedeného zberu nepatria. Spolu s ostatným zmesovým odpadom končia na skládkach, kde sa rozkladajú stovky rokov. Ideálnym riešením je preto snaha o zníženie množstva odpadu. Treba zvážiť, či naozaj potrebujeme mať na hrobch našich blízkych desiatky kahancov a umelých kytic, popripade ich nahradiť prírodnými materiálmi, ktoré sú neporovnateľne menšou záťažou pre životné prostredie. A nehovoriac o finančných nákladoch na likvidáciu odpadu pre obec a teda o z toho vyplývajúcich rastúcich poplatkoch pre občanov.

Začnime od seba. Byť EKO predsa nie je ťažké

Skúsme si pamiatku našich blízkych tento rok uctiť ekologickejšie. Dá sa to úplne jednoducho a dokonca to šetrí nielen životné prostredie, ale aj peňaženku. Stačí vysadiť napríklad chryzantémy v črepníkoch, ktoré sú typickým kvetom pre toto obdobie a nájdete ich nielen v kvetinárstve, ale takmer v každom supermarkete. Verte, vence z prírodných materiálov nie sú o nič horšie ako tie umelé. Naopak. Sú rovnako pekné a stačí jedna prechádzka do prírody a pokojne si ozdobte na ne môžete nazbierať aj sami. Veď farebné lístie, okrasné plody, vetvičky, mach, sušené kvety, šišky, dreviny a podobne sú teraz na každom rohu. Alternatívou umelých kahancov môžu byť sklenené svietniky s kovovým vrchnákom, ktoré môžeme používať viackrát. Pamätajte, že tieto sviatky nie sú len o bohatej výzdobe, ale o spomienke na našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami.

Letný multikultúrny tábor

Počas posledných 5 júlových dní sa štyri deti z Pohorelej - Zdenko Maťuš, Samuel Rochovský, Lucia Gandžalová a Magdaléna Kanošová, zúčastnili multikultúrneho pobytového tábora, podporeného v rámci projektu „Spája nás vášeň pre čardáš“ z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín, ktorý sa uskutočnil v hoteli Zerrenpach v obci Látka.

V rámci tábora deti prezentovali kultúru a tradície našej obce. Vo svojom folklórnom vystúpení predstavili naše piesne a tance, okrem toho spoznávali aj kultúru iných regiónov a podpoliansku prírodu. Absolvovali tiež lekcii lukostreľby, vystúpenie sokoliarov, zajazdili si na koňoch, vytvorili krásne výrobky v tvorivých dielnach. Zabavili sa aj v rôznych športových aktivitách. Magdalénka, Lucka, Zdenko a Samko prezili päť zaujímavých dní a svojím pobytom zanechali v Látkach kúsok pohorelského odkazu.

- M. Huťová -

Aplikácie súvisiace s pandémiou COVID-19

V súvislosti s meniacim sa COVID automatom vstupujú pre mnohé okresy do platnosti prísnejšie opatrenia. Mobilné aplikácie GreenPass a OverPass vám zjednodušia dodržiavanie aktuálne platných nariadení.

Aplikácia je dostupná na stránke korona.gov.sk. Poskytuje prehľad aktuálne platných opatrení pre zadaný okres. Aplikácia funguje na princípe farebného označovania okresov na základe monitorovania vývoja epidémie. Viac informácií nájdete na stránke korona.gov.sk.

Aplikácia je dostupná pre smartfóny v internetových obchodoch AppStore (iOS) alebo GooglePlay (Android). Aplikácia umožňuje nahrať a následne preukazovanie sa digitálnym COVID preukazom EÚ s potvrdením o vakcinácii, o vykonaní PCR/Ag testu alebo o prekonaní ochorenia COVID-19.

Aplikácia je dostupná pre smartfóny v internetových obchodoch AppStore (iOS) alebo GooglePlay (Android). Aplikácia umožňuje kontrolu platnosti a pravosti potvrdení o zaočkovaní, o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo o absolvovaní PCR/Ag testu zákazníka (digitálny COVID preukaz EÚ) prostredníctvom načítavania QR kódu.

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia konaného dňa 13. 9. 2021

Uznesenie č. 17/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. program zasadnutia obecného zastupiteľstva;
2. zmeny a doplnenia programu obecného zastupiteľstva v takom znení, ako je program uverejnený na titulnej strane návrhu na uznesenie.

Uznesenie č. 18/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. URČUJE:

1. zapisovateľku: Anna Syčová;
2. overovateľov zápisnice v zložení: Ing. Anna Pravotiaková, Peter Frajt.

B. SCHVAĽUJE:

1. návrhovú komisiu v zložení: Ing. Anna Pravotiaková, Ing. Rastislav Raši, PhD., Ing. Marek Syč, PhD.,;

C. VOLÍ:

1. mandátovú komisiu v zložení: Ing. Marek Syč, PhD., Ján Šulej, Ing. Marek Syč, PhD., Ján Kanoš;

Uznesenie č. 19/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. Územný plán obce Pohorelá, Zmeny a doplnky č. 1;
2. Spôsob prerokovania návrhu Územného plánu obce Pohorelá, Zmeny a doplnky č. 1 a rozhodnutie o námietkach a pripomienkach vznesených pri jeho prerokovaní;

Uznesenie č. 20/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. zverejnenie zámeru prenájmu pozemku KN-C 4311 zastavané plochy a nádvorí k.ú. Pohorelá, vedeného na LV č. 654 vo vlastníctve obce Pohorelá o výmere 218 m² za cenu 0,10 Eur/m²/rok Agáte Pačajovej a Ľuboslavovi Pačajovi, Za Hronom 841, 976 69 Pohorelá.

Uznesenie č. 21/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. trojštatinovou väčšinou poslancov prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemku: KN-E parc. číslo 6540/4 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: vodná plocha, o výmere 46 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva p. Jána Syča Kriváňa, rod. Syč Kriváň, nar. 8.1.1952, bytom: Clementisova 803, 976 69 Pohorelá za cenu 3 EUR/m², t.j. spolu: 138,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci. Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria priľahlú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

Oznámenie o prerušení distribúcie elektriny

Stredoslovenská distribučná, a.s. v zmysle ustanovenia § 31 odsek 2 písm. t) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení oznamuje, že v obci Pohorelá bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu plánovaných prác na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a.s. dňa

štvrtok 21. októbra 2021 od 8:00 do 15:30 na ul. Clementisovej (dolná časť od č.d.762)

Konkrétne odberné miesta, pre ktoré bude prerušená distribúcia elektriny, sú uvedené v prílohe Oznámenia SSD, a.s. zverejneného na úradnej tabuli obce, na elektronickej úradnej tabuli na internetovej stránke www.pohorela.sk a na internetovej stránke prevádzkovateľa https://online.sse.sk/web/zmluvy/web_po_w_po

Zákaznícka linka: 0850 166 007; Poruchová linka: 0800 159 000, e-mail: prevadzkovatel@ssd.sk

Na majstrovstvách sveta v silovom trojboji, ktoré sa konali v Maďarsku počas posledného septembrového víkend, obsadil Peter Pletka v disciplíne benchpress (tlak na lavičke) s výkonom 175 kg vynikajúce 4. miesto. GRATULUJEME!

VYZÝVAME CHODCOV

za účelom ochrany vlastného života a zdravia:

- **prechádzajte** cez cestu podľa možnosti **len cez priechod pre chodcov**, resp. na miestach na to určených,
 - **nespoliehajte sa** na to, že ten druhý dodrží pravidlá cestnej premávky – **berte do úvahy chyby druhých**,
 - **cez priechod pre chodcov nebežte**,
 - **nikdy neprechádzajte** cez cestu tesne pred alebo za stojacim autobusom alebo nákladným autom,
 - **majte na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky**, alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev,
 - **tam, kde nie je chodník, chodte po ľavej krajnici**, resp. čo najbližšie pri ľavom okraji vozovky,
 - **nepreliezajte zábradlie** a tým nevstupuje na vozovku,
 - **dostatočne sa presvedčte, že môžete bezpečne prejsť** na druhú stranu cesty.
 - **uvedomujte si, že chodec je ten najzraniteľnejší!**
 - **neriskujte - oplatí sa radšej počkať**, kým budete môcť bezpečne prejsť na druhú stranu cesty!!!
- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR v Brezne
praje všetkým účastníkom cestnej premávky
bezpečný návrat domov.

Termíny zberu plastov

5.10. 2. 11. 30. 11.

Zbierajú sa **len ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia. Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok. **Nezabudnite plastové fľaše a plechovky stlačiť**, aby sa zmenšil ich objem!

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

6. 10. 20. 10. 3. 11. 16. 11.

Žiadame občanov, aby si **nádoby vyložili pred brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.! Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia konaného dňa 13. 9. 2021

Uznesenie č. 22/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. trojpätinovou väčšinou poslancov zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemku KN-C: parc. číslo 455/7 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 64 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva spoločnosti Ing. Jozef Baran - BARTRANS, s.r.o., Kpt. Nálepku 846, 976 69 Pohorelá za cenu 3 EUR/m², t.j. spolu: 192,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci. Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

B. SCHVAĽUJE:

1. trojpätinovou väčšinou poslancov zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemku KN-C: parc. číslo 455/1 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 287 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá za cenu 3 EUR/m², t.j. spolu: 861,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci.

Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

C. SCHVAĽUJE:

1. trojpätinovou väčšinou poslancov zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemku KN-C: a) parc. číslo 455/8 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 47 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá za cenu 3 EUR/m², t.j. spolu: 141,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci.

Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

Uznesenie č. 23/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. SCHVAĽUJE:

1. Žiadosti o poskytnutie dotácií na rok 2021 od nasledovných žiadateľov:

Žiadateľ	Názov projektu	Schválená suma
Pohorelá Vedno	Pohorelský Hockeyball Summer Classic (Kanta kap) 2021 Pohorelské vedomostné kvízy 2021 Mocná ruka 2021 Svätojánska noc plná hudby 2021	800 €
Šachový klub Orlová Pohorelá	Činnosť šachového klubu Orlová Pohorelá 2021	1.200 €
Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohorelej	Ekoučebňa	1.800 €
Miestny odbor Matice slovenskej Pohorelá	XXVII. Horehronské slávnosti koscov a hrabáčiek 2021	1.500 €
M.O.C.N. Klub Pohorelá	Rekonštrukcia zariadení a oprava strojov s modernizáciou fitness centra + nákup potrebných vecí na otvorenie a fungovanie fitka...	1.000 €
ŠK KORNEL B. Bystrica	Peter Pletka – tréningová činnosť	2.000 €

Uznesenie č. 24/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. BERIE NA VEDOMIE:

1. Predložovanie nájomných zmlúv na užívanie hrobových miest v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia obce Pohorelá č. 2/2015.

Uznesenie č. 25/2021: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej A. BERIE NA VEDOMIE:

1. Informácie starostky obce.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

90 rokov

Mária Koprajďová, Orlová 648

85 rokov

Anna Krivosudská, Clementisova 738

Mária Pompurová, Kpt. Nálepku 76

84 rokov

Anna Syčová-Jergušová, Orlová 618

Anna Virusová, Partizánska 560

80 rokov

Aurélia Salcerová, Pohorelská Maša 11

75 rokov

Jozef Čajkovský, M. R. Štefánika 678

Anna Hlaváčiková, Pohorelská Maša 70

Zita Kubeková, Pohorelská Maša 8

65 rokov

Lukáč Baksa, Jánošíkova 396

Juraj Bugajda, Jánošíkova 507

60 rokov

Anna Fraňová, Kpt. Nálepku 177

Zdenka Kalmanová, Jánošíkova 468

NOVOMANŽELIA

Marián Mikuš, Kpt. Nálepku 246

a Ľubica Parošová, Kpt. Nálepku 1

ZOSNULÍ

Ján Siman, 66 r.

Mária Hlivová, r. Syčová, 71 r.

Anna Syčová - Furička, r. Pudelková, 83 r.

Okresné riaditeľstvo
PZ SR Brezno upozorňuje občanov, že poplatky na oddelení dokladov nebude možné na platobnom termináli zaplatiť v hotovosti. Platobný terminál, tzv. KIOSK BUDE FUNKČNÝ LEN NA PLATOBNÉ KARTY.

Správne poplatky môžu občania uhradiť niekoľkými spôsobmi. napr. prostredníctvom potvrdení o úhrade správneho poplatku na požadovanú hodnotu vo vybraných pobočkách Slovenskej pošty a.s., cez platobné terminály, cez mobilnú aplikáciu eKolo, alebo cez webovú aplikáciu eKolo (Virtuálny kiosk) na webovej stránke:

<https://m.ekolky.gov.sk>

PREVENCIA KRIMINALITY

INFORMAČNÁ KANCELÁRIA PRE OBETE

Stali ste sa obeťou trestného činu?

Poskytovanie služieb klientom zahŕňa informovanosť a komunikáciu priamo na mieste, formou osobného stretnutia, telefonicky či e-mailom. Profesionálny tím po dôkladnom posúdení odporučí klienta na sociálne a psychologické poradenstvo, či právne usmernenie a podporu.

Ak sa cítite byť obeťou, budú Vám **BEZPLATNE A DISKRÉTNĚ** poskytnuté základné informácie, usmernenie a sprostredkovaná odborná pomoc v oblasti:

- psychologického poradenstva,
- sociálneho poradenstva,
- právnej podpory a usmernenia.

Viac informácií nájdete na:

<https://prevenciakriminality.sk/kontaktny-bod/1>

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR Brezno – Oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, Rázusová 40, Brezno; tel.: 048/2442 250, e-mail: janka.turnova@upsvr.gov.sk

Blíži sa výmena pneumatík.

Už viete, čo s tými opotrebovanými?

V prípade ak poškodenú a opotrebovanú pneumatiku už nie je možné opraviť, stáva sa pneumatika odpadom. To však neznamená, že ju vyhodíme do prírody, alebo necháme pri ceste!

Opotrebované pneumatiky dnes odovzdáte v ktoromkoľvek pneuservise, či u predajcu pneumatík alebo automobilov. Pri najbližšom prezúvaní pneumatík teda môžete tie staré s čistým svedomím nechať v pneuservise. Výmenu pneumatík si môžete urobiť aj sami doma, ale každý pneuservis aj tak je povinný od vás staré opotrebované pneumatiky (*pneumatiky z vášho auta, motorky, štvorkolky, ba dokonca aj z bicykla alebo kolobežky*) odobrať **BEZPLATNE** – bez viazanosti na akúkoľvek službu alebo kúpu tovaru. Navyše, odovzdanie starých pneumatík na recykláciu vás nebude stáť ani cen. Všetky poplatky na likvidáciu sú totiž zahrnuté už v predajnej cene pneumatík. Spätý zber sa vykonáva:

- bez viazanosti na nákup tovaru či služieb
- bez ohľadu na miesto ich kúpy, značku alebo veľkosť,
- **BEZPLATNE**

Odpadové pneumatiky je zakázané odkladať do smetných nádob či ukladať ich vedľa nich.

vypovedia jeden druhému svoju krvinu. - Je rozľúčka. Dobrí kamaráti, ktorí strávili radosť i ťažkosť v kamarátstve, musia sa rozísť.

Ti valasi, čo sa hnevajú na salašníka, chodia žalovať na neho gazdom. - „Telo syra predať...telo!...Týn vas poriadne dostal“. -Iní žalujú na baču.

Potom salašník zvolá gazdov na zúčtovanie. - Ukáže im, aký bol príjem a výdavok salaša z položky na položku. Koľko dostali gazdovia, koľko juhási, koľko išlo na sol, na „baru“ (pozn.: barca = poplatok za pašu majiteľovi lesa: št. lesnej správe), koľko dala jedna ovca syra atď. Z toho potom gazdovia posudzujú salašný rok.

Ten čo sa mu stratila ovca, nezabudne prejavíť príkru zlosť.

- Darmo sa vyhovára bača na valachov - on je vina.

Ovčiari sú staroverci - veria v čary. Keď prídete na salaš na Ďura, Vstúpenie, Rusadla (Turice), Božie telo, na Trojicu, nepochodíte dobre. V tieto dni dobrý bača nedá nič z koláby, aby vraj nikto nemohol ovciam porobiť - aby im neodňal mlieko. (Pozri zvyky pri otelení kravy).

Na Mitra, keď sa ovce zasa vrátia do ovčiarne, chodia pastieri po gazdoch. V tom čase sa začína rezanie oviec. Dolezne sa aj valachom. Dostanú lopatku, daťedy aj stehno; podľa toho aký je gazda a jeho vzťah k bačovi.

Daťedy bača ani nemusel ku gazdom. Gazdiné samy priniesli mitrové. - a bačovka bola za starodávna v tom čase veľká pani. Merala gazdinám pálenku, častovala ich koláčmi a mäsom.

Večer sa zišli u baču všetci juhási a mitrovali. Zabávali sa pri muzike, Cigáni im vyhrávali až do rána.

Veselo bolo u baču - spev, tanec na Mitra, keď sa dobre skončil salašný rok a gazdovia štedro odmieňali bačovú starostlivosť. - Žien, chlapov plná chyža!...

Na Všechnsvätých šli juhási pred sv. omšou na oferu. - Prvý šiel bača, za ním dojičari, baraniari a honelník. Každý oferoval oštiepok.

Veľa ráz sa vraj stalo, že bača a juhási ledva stáli na nohách. - Nečudo veď šťastlivé dokončenie salašného roka nie je pletka! - Aj Pán Boh vari zažmuril oko. S oferou sa delili miestny farár s kantorom. Teraz však už nemajú čo deliť, lebo na oferu sa už zabudlo. - (Tak sa časy menia, tak tento svet beží. A starý pohorelec nad každou zmenou krúti hlavou...).

Pohorelci pestujú malé plemeno oviec - valašky. Každá ovca podľa svojho výzoru má aj svoje meno: belica (biela), okľarka - okľarka (s čiernou obrubou očí), vakeša (s čiernou bradou), komuta (s rožkami), bystrula (čierne bodky celým pyskom), kalina (kávnové bodky po pysku), liška (červený pysk), lajka (čierna), umazaná - cigánka (celá tvár čierna), šalena - bludárka (túlavá nespokojná ovca), okľamka (vraj prespanka), muchia (biela s čiernymi škymami na tvári).

Keď je daťtorá ovca „šalena“, valasi jej nezabudnú pripomenúť gazdinu a gazdu; najmä vtedy, ak poznajú ich skupú ruku.

V novších časoch hubia ovce motolice. Za starých čias, kým bola paša voľnejšia, bolo viac oviec: 400 v jednom krdľu (dva krdle: vyšňanský a nižňanský). Teraz ich býva iba 250 až 300.

Ovčiarske remeslo bolo kedysi veľmi vážené a vzácne. Chlapci, ktorí dlhé roky valašili, sú vraj všetci silní, hustí, zažití (na syre vychovaní) a dožívajú sa vysokého veku.

G.Horák, 1941

„Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok.

Človek je krásny podľa múdrosti, čo zrači sa mu v oku,

podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý.

Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“

Mesiac október by mal byť pre náš všetkých aj pripomienkou, ako si uctiť starších ľudí v našom okolí.

Starnutie je zákonitý, všeobecný jav, ktorému podliehajú všetky živé organizmy, teda aj my ľudia. Je to nezvratný a postupný proces v našom živote.

Úcta k starším ľuďom by mala byť predovšetkým prirodzenou súčasťou nášho života, mala by byť spontánna a nenásilná. Starší ľudia si ju zaslúžia, pretože vekom nadobudli rôzne skúsenosti, ktoré odovzdávajú nám, mladším. **Úcta k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Úcta k tým, ktorí sa každý deň vzdávali radosti, ktoré im život ponúkal, aby urobili šťastnými nás, ich deti.** Úcta k našim otcom a k našim mamám, k našim prarodičom. Ku všetkým, ktorí si zodrali svoje ruky, aby naše zostali hladké a nepoškvrnené.

Prejavujeme im úctu – ale nielen v októbri -, pretože nám ešte vždy majú čo dať. Človek sa učí celý život a najlepším učiteľom sú jeho najbližší, rodina, rodičia, či starí rodičia.

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2021/10, ročník XVII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorele;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.